

JÄRVENPÄÄ

Tietosuojaseloste
Henkilötietolaki (523/99) 10 § ja 24§

1. Rekisterinpitäjä	Järvenpään kaupunki Hallintokatu 2, PL 41, 04401 Järvenpää
2. Rekisteriasioista vastaava henkilö ja yhteystiedot	Eeva Ketola Johtajalääkäri Puhelin 040 315 2030, eeva.ketola@jarvenpaa.fi Yhteyshenkilö: Ainomaija Heiska-Johansson Mielenterveys- ja päihdetyön palvelupäällikkö Puhelin 040 3152327, ainomaija.heiska-johansson@jarvenpaa.fi
3. Rekisterin nimi	Terveystietojen potilasrekisterin osarekisteri Mielenterveys- ja päihdetyön potilasrekisteri
4. Henkilötietojen käsittelytarkoitus / rekisterin käyttötarkoitus	<p>Mielenterveys- ja päihdetyön palveluja on järjestettävä yleisiä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja kehittämällä sekä antamalla erityisesti mielenterveys- ja päihdehoitoon tarkoitettuja palveluja. (Terveystietolaki 27§, Mielenterveyslaki 4§, Päihdehoitolaki 6§)</p> <p>Henkilötietojen käsittelyn tarkoituksena on mielenterveys- ja päihdehoidon palvelujen antaminen henkilölle jolla on mielenterveyteen, päihteisiin tai muihin riippuvuussairauksiin liittyviä ongelmia, sekä hänen perheelleen ja muille läheisilleen. Palveluja on annettava henkilön, hänen perheensä ja muiden läheistensä avun, tuen ja hoidon tarpeen perusteella. (Terveystietolaki 27§, Päihdehoitolaki 7§)</p> <p>Mielenterveyden-, ja päihdehuollon palvelut on järjestettävä siten, että niiden piiriin voidaan hakeutua oma-aloitteisesti ja niin, että asiakkaan itsenäistä suoriutumista tuetaan. (Mielenterveyslaki 4§, Päihdehoitolaki 8§)</p> <p>Mielenterveys-, ja päihdehoitolain perusteella järjestettäviä palveluja ovat.</p> <ul style="list-style-type: none"> - neuvontapalvelut - tutkimus-, hoito-, ja kuntoutuspalvelut - katkaisu-, ja vieroitushoitopalvelut - kuntouttavat laitos-, sairaalahoidon palvelut - opioidiriippuvaisten korvaushoidon palvelut <p>Rekisterin käyttötarkoituksena on yllämainittujen tehtävien suorittaminen. Lisäksi rekisteriä käytetään palveluiden suunnitteluun sekä tutkimus-, ja tilastotarkoituksiin.</p>

	<p>Mielenterveys- ja päihdehuollon ostopalveluiden osalta Järvenpään sosiaali- ja terveyslautakunta toimii rekisterinpitäjänä. Palveluntuottajien ylläpitämät rekisterit ovat osa terveydenhuollon osarekisteriä.</p> <p>Järvenpään terveyskeskuksen potilasrekisteri on osa terveydenhuoltolain 9 §:ssä tarkoitettua sairaanhoitopiirin (HUS) alueen kunnallisen terveydenhuollon yhteistä potilasrekisteriä. Järvenpään terveyskeskus on rekisterinpitäjänä omassa toiminnassa syntyneiden potilastietojen ja -asiakirjojen osalta.</p> <p>Keskeinen lainsäädäntö:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Terveydenhuoltolaki (1326/2010) - Kansanterveyslaki (66/1972) - Mielenterveyslaki (1116/1990) - Päihdehuoltolaki (41/ 1986) - Henkilötietolaki (523/1999) - Laki potilaan asemasta ja oikeuksista (785/1992) - Asetus viranomaisen toiminnan julkisuudesta ja hyvästä tiedonhallintatavasta (1030/1999)
5. Rekisterin tietosisältö	<p>Sähköisesti tallennetut tiedot</p> <p>1. Pegasos-potilastietojärjestelmään tallennetut tiedot.</p> <p>Potilaan perustiedot</p> <ul style="list-style-type: none"> - nimi, syntymäaika, henkilötunnus, kotikunta, yhteystiedot, huoltajan/yhteyshenkilön tiedot <p>Potilaan terveyttä ja sairautta koskevat tiedot</p> <ul style="list-style-type: none"> - yhteydenotto ja hoidon tarpeen arviointi - tutkimusjakso - hoito/kuntoutus suunnitelma - neuvonta- ja ohjaus - lääketiedot - laboratorio- ja röntgentutkimuspyynnöt ja- vastaukset - lääketieteelliset riskitiedot - lähetteet, konsultaatiot - todistukset ja lausunnot <p>Hallintoon ja potilaslaskutukseen liittyvät tiedot</p> <ul style="list-style-type: none"> - ajanvaraustiedot, lähetteen saapumistiedot - maksun määrittämiseen liittyvät tiedot - raportointiin ja tilastointiin liittyvät tiedot <p>2. ProConsonan asiakastietojärjestelmään liittyvät tiedot</p> <p>Potilaan perustiedot</p> <ul style="list-style-type: none"> - nimi, syntymäaika, henkilötunnus, kotikunta, yhteystiedot, huoltajan/yhteyshenkilön tiedot

	<p>Asiakkaan kuntoutukseen liittyvä tieto</p> <ul style="list-style-type: none"> - maksusitoumukset laitoskatkaisu- ja kuntoutushoittoon <p>Hallintoon ja potilaslaskutukseen liittyvät tiedot</p> <ul style="list-style-type: none"> - maksun määräämiseen liittyvät tiedot - raportointiin ja tilastointiin liittyvät tiedot <p>3. Manuaalisesti tallennetut tiedot</p> <ul style="list-style-type: none"> - asiakaskohtaisissa kansioissa säilytetään mm. manuaalisesti allekirjoitetut asiakkaan suostumukset sekä muut paperimuodossa olevat asiakirjat - yksityisten palveluntuottajien rekisteritiedot joko cd:llä tai manuaalisena arkistona <p>Keskeinen lainsäädäntö:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä 1 ja 2 luku(159/2007) - Henkilötietolaki (523/1999) - Laki potilaan asemasta ja oikeuksista 4 luku (785/1992) - - SosTMA potilasasiakirjoista (298/2009) - Asetus viranomaisen toiminnan julkisuudesta ja hyvästä tiedonhallintatavasta (1030/1999)
6. Säännönmukaiset tietolähteet	<p>Tiedot saadaan ja niitä ylläpidetään asiakkaan ja/tai hänen edustajansa ilmoittamien tietojen sekä toimintayksikössä syntyvien tietojen perusteella.</p> <p>Henkilön tietoja voidaan saada viranomaisilta ja muilta tahoilta joko asiakkaan suostumuksella tai nimenomaan lain säännöksen perusteella. Tietoja tulee aina ensisijaisesti pyytää asiakkaalta itseltään. Asiakkaalla tulee olla tieto, mikäli tiedot hankitaan nimenomaisen lain säännöksen perusteella.</p> <p>Terveydenhuoltolain 9 §:n mukaan yhteisessä potilastietorekisterissä (HUS) olevia eri toimintayksiköiden potilastietoja saadaan ilman potilaan antamaa erillistä suostumusta sen jälkeen kun potilasta on informoitu yhteisestä potilastietorekisteristä ja kun potilaalla on hoitosuhde Järvenpään terveystieteiden keskuksen.</p> <p>Lisäksi edellytetään, että potilas ei ole kieltänyt tietojensa käyttöä. Mikäli tietoja hankitaan teknisen käyttöyhteyden avulla muista kuin HUS sairaanhoitopiirin potilasrekistereistä, tulee tähän saada asiakkaan lupa.</p> <p>HUS-alueella on käytössä Navitas-alue tietojärjestelmä, jossa potilaan suostumuksella voidaan hakea toisista toimintayksiköistä sähköisiä potilaskertomustietoja.</p> <p>Navitas itsessään on viitetietokanta, josta terveydenhuollon ammattilainen pääsee katsomaan ns. otsikkotietoja ja potilaan antaessa suostumuksen tietojen katseluun, potilastiedot haetaan rekisterinpitäjän omasta järjestelmästä.</p>

	<p>Järvenpäälaisten asiakkaiden/potilaiden henkilö- ja osoitetiedot saadaan väestörekisteristä 2 kertaa kuukaudessa. Turvakiellossa olevien henkilöiden osoitetiedot eivät päivitty järjestelmään. Muut tarvittavat perustiedot kirjataan järjestelmään hoitosuhteen alkaessa.</p> <p>Keskeinen lainsäädäntö:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä 3 luku(159/2007) - Henkilötietolaki (523/1999) - Laki potilaan asemasta ja oikeuksista 4 luku (785/1992) - Laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta 4-7 luku(621/1999) - Laki sosiaali- ja terveydenhuollon saumattoman palveluketjun kokeilusta (811/2000)
7. Säännönmukaiset tietojenluovutukset	<p>Potilaslain mukaisesti yksittäisen henkilön tietoja voidaan luovuttaa muille tahoille asiakkaan suostumuksella tai nimenomaisen lain säännöksen perusteella. Jos henkilöllä ei ole edellytyksiä arvioida annettavan suostumuksen merkitystä, tietoja saa antaa hänen laillisen edustajansa suostumuksella.</p> <p>Terveydenhuoltolain 9 §:n mukaan yhteisessä potilastietorekisterissä (HUS) olevia eri toimintayksiköiden potilastietoja saa luovuttaa ilman potilaan antamaa erillistä suostumusta sen jälkeen kun potilasta on informoitu yhteisestä potilastietorekisteristä ja kun potilaalla on hoitosuhde tietoja tarvitsevaan terveydenhuollon toimintayksikköön. Lisäksi edellytetään, että potilas ei ole kieltänyt tietojensa käyttöä. Potilasrekisteriin kirjatut tiedot ovat katsottavissa Uudenmaan aluetietojärjestelmän (Navitas-viitetietohakemiston) kautta. Muissa hoitoyksiköissä työskentelevät terveydenhuollon ammattihenkilöt saavat nähdä asiakkaita koskevat potilastiedot viitetietohakemiston kautta, jos asiakas on antanut kirjallisen suostumuksen tietojen katseluun.</p> <p>Viranomaisille, joilla on lain nojalla oikeus rekisterin tietoihin, niitä luovutetaan pyynnöstä. Luovutuksen pyytäjän on osoitettava lain kohta, jonka perusteella tietoja pyytää.</p> <p>Tietoja luovutetaan valtakunnallisia rekistereitä ylläpitäville viranomaisille tutkimus-, suunnittelu- ja tilastotarkoituksia varten. (Laki terveydenhuollon valtakunnallisista henkilörekistereistä 3 § ja tartuntatautilaki 23 a §)</p> <p>Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen ylläpitämiä rekistereitä ovat hoitoilmoitusrekisteri, syntyneiden lasten rekisteri, raskauden keskeyttämis- ja sterilointirekisteri, syöpärekisteri, epämuodostumarekisteri, näkövammarekisteri, tartuntatautirekisteri.</p> <p>Lääkelaitoksen ylläpitämiä rekistereitä ovat lääkkeiden sivuvaikutusrekisteri, implanttirekisteri ja huumausaineseurantarekisteri.</p> <p>Laskutustiedot eivät ole potilasrekisterin tietoja. Potilasmaksujen laskutusaineisto siirretään taloushallinnon palvelukeskukseen Intime-laskutusjärjestelmään laskutuksen toimittamista varten.</p> <p>Keskeinen lainsäädäntö:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä 3 luku (159/2007) - Laki potilaan asemasta ja oikeuksista 4 luku (785/1992) - Laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta 4-7 luku (621/1999) - Henkilötietolaki 1 luku (523/1999) - Laki terveydenhuollon valtakunnallisista henkilörekistereistä (556/1989) - Laki sosiaali- ja terveydenhuollon saumattoman palveluketjun kokeilusta (811/2000)
<p>8. Tietojen siirto EU:n tai Euroopan talousalueen ulkopuolelle</p>	<p>Henkilötietojen luovutukseen Euroopan Unionin ulkopuolisiin maihin tarvitaan pääsääntöisesti asiakkaan suostumus. Lisäksi tulee varmistaa tietosuojan riittävä taso sen maan osalta, johon tietoja siirretään.</p> <p>Keskeinen lainsäädäntö:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Henkilötietolaki 5 ja 8 luku (523/1999)
<p>9. Rekisterin suojauksen periaatteet</p>	<p>Rekisterin tiedot ovat salassa pidettäviä. Tietoja käsittelevät tai katselevat työntekijät ovat salassapito- ja vaitiolovelvollisia. Salassapito- ja vaitiolovelvollisuus jatkuu myös palvelussuhteen päätyttyä. Potilastietoja saavat käsitellä vain asianomaisessa toimintayksikössä tai sen toimeksiannosta potilaan hoitoon tai siihen liittyviin tehtäviin osallistuvat henkilöt.</p> <p>Manuaalinen aineisto Aineistot säilytetään lukituissa tiloissa ja arkistoidaan arkistolain ja -asetuksen mukaisesti potilas-/asiakaskohtaisiin kansioihin.</p> <p>Sähköisesti tallennettu aineisto Järvenpään kaupungin ylläpitämät laitteistot ja ohjelmistot on suojattu ja varmistettu tietoturvasäännösten mukaisesti. Järvenpään kaupungin alueellinen TIPAKE-tietohallinnon palvelukeskus vastaa tältä osin tietoturvan toteutumisesta. Tietosuojavastaava tekee tarvittavat tarkistukset.</p> <p>Tietojärjestelmiä käytävillä työntekijöillä on työtehtävien mukaan määritellyt käyttöoikeudet sekä henkilökohtaiset käyttäjätunnukset ja salasanat. Järjestelmän salasana on vaihdettava säännöllisesti. Työsuhteen päättyessä käyttöoikeudet passivoidaan. Työntekijät ovat allekirjoittaneet tietojärjestelmien käyttöä koskevan tietosuojasitoumuksen.</p> <p>Rekisteritietojen käsittelyä ja katselua seurataan ja valvotaan käyttölokitehtävien avulla.</p> <p>Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalla on nimettynä seuranta- ja valvontatehtävää varten tietosuojavastaava.</p> <p>Hankittaessa palveluja ulkopuolisilta palveluntuottajalta, huolehditaan tietoturvan- ja tietosuojan toteutumisesta palveluntuottajan kanssa tehtävässä sopimuksessa.</p> <p>Ostopalvelut Hankittaessa palveluja ulkopuolisilta palveluntuottajalta, huolehditaan tietoturvan- ja tietosuojan toteutumisesta palveluntuottajan kanssa tehtävässä sopimuksessa.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Palveluntuottajan tulee toimittaa rekisteriseloste oman

	<p>toimintansa osalta.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rekisteriselosteesta tulee ilmetä, että sopimuksen piiriin kuuluvien potilaiden potilastiedot ovat erillään palveluntuottajan muusta rekisteristä ja että tietoja käyttävät vain ne henkilöt, jotka tarvitsevat niitä palvelujen toteuttamiseksi. - Palveluntuottaja huolehtii rekisterinpidosta ostopalvelun osalta kaupungin lukuun. - Järvenpään terveyskeskus rekisterinpitäjänä päättää Järvenpäästä koskevien tietojen käsittelyssä noudatettavasta menettelystä ja tietojen luovuttamisesta. - Rekisteröidyn informoinnin toteutuksesta vastaavat sosiaali- ja terveystoimi ja palveluntuottaja kumpikin omalta osaltaan. - Palveluntuottaja huolehtii ja vastaa siitä, että palveluja annettaessa ja toiminnassa muutenkin noudatetaan salassapidosta, vaitiolovelvollisuudesta, tietosuojasta ja -turvasta sekä salassa pidettävien tietojenluovuttamisesta annettuja voimassa olevia säädöksiä. - Palveluntuottaja huolehtii ja vastaa siitä, että palveluntuottajan tietoliikenneyhteydet ovat ulkopuolisilta suojatut. - Palveluntuottaja sitoutuu siihen, että sopimuksen päättyessä tai purkautuessa potilastiedot siirretään Järvenpään potilasrekisteriin. Kuolleitten asiakkaitten asiakirjat tulee siirtää kuitenkin viimeistään kuolinvuoden lopussa. - Jokaisella sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen antajalla tulee olla nimettynä tietosuojavastaava. <p>Keskeinen lainsäädäntö:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Henkilötietolaki 6 luku (523/1999) - Laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta 5-6 luku (621/1999) - Asetus viranomaisen toiminnan julkisuudesta ja hyvästä tiedonhallintatavasta 1-2 luku (1030/1999)
10. Tarkastusoikeus ja tarkastusoikeuden toteuttaminen	<p>Henkilötietolain 26 §:n perusteella jokaisella on oikeus saada tietää, mitä häntä koskevia tietoja potilasrekisteriin on talletettu tai ettei rekisterissä ole häntä koskevia tietoja.</p> <p>Alaikäisellä on oikeus tarkastaa itseään koskevat tiedot ja oikeus kieltää terveydentilaansa ja hoitoansa koskevien tietojen antaminen huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalleen, jos hän ikäänsä, kehitystasoonsa ja asian laatuun nähden ymmärtää asian merkityksen.</p> <p>Huoltajalla on oikeus tarkastaa hänen lapsiaan koskevat tiedot, jos lapsen ei voida katsoa iän ja kehitystason perusteella ymmärtävän asian merkitystä.</p> <p>Edunvalvojan tarkastusoikeutta arvioidaan sen mukaan minkälainen määräys hänelle on annettu.</p> <p>Henkilötietolain 27 §:n mukaan tarkastusoikeutta ei ole, jos tiedon antamisesta saattaisi aiheutua vakavaa vaaraa rekisteröidyn terveydelle tai hoidolle taikka jonkun muun oikeuksille.</p> <p>Tietojen tarkastuspyyntö tulee tehdä terveyskeskuksen hoitoyksikköön omakätisesti allekirjoitetulla erillisellä lomakkeella. Potilaalle annetaan tilaisuus tutustua tietoihin hoitoyksikössä tai tiedot annetaan kirjallisesti. Tarkastusoikeus toteutetaan viivytyksettä ja sen käyttäminen on maksutonta kerran kalenterivuodessa. Useammin pyytäminen on maksullista. Tarkastuspyynnön epäämisestä rekisterin/osarekisterin vastuuhenkilö antaa kirjallisen kieltäytymistodistuksen, jossa</p>

	<p>mainitaan syyt, joiden vuoksi tarkastusoikeus on evätty. Asianomainen voi saattaa epäämisen tietosuojavaltuutetun ratkaistavaksi.</p> <p>Keskeinen lainsäädäntö: - Henkilötietolaki 6 luku (523/1999)</p>
<p>11. Tiedon korjaaminen ja tiedon korjaamisen toteuttaminen</p>	<p>Henkilötietolain 29 §:n mukaan potilasrekisterissä oleva, käsittelyn tarkoituksen kannalta virheellinen, tarpeeton, puutteellinen tai vanhentunut henkilötieto on oikaistava, poistettava tai täydennettävä. Potilasasiakirjojen korjaamisesta on säädetty potilasasiakirja-asetuksen 20 §:ssä.</p> <p>Korjauspyyntö tulee tehdä omakätisesti allekirjoitetulla kirjallisella pyynnöllä siihen hoitoyksikköön, missä kirjaus on tehty. Pyyntöä tulee yksilöidä mitä tietoja vaaditaan korjattavaksi ja millä perusteella. Korjaaminen toteutetaan viivytyksettä.</p> <p>Virheen korjaamisesta ilmoitetaan sille, jolta virheelliset tiedot on saatu tai jolle tiedot on luovutettu.</p> <p>Korjauspyynnön epäamisestä rekisterin/osarekisterin vastuuhenkilö antaa kirjallisen todistuksen, jossa mainitaan syyt, joiden vuoksi korjauspyyntö on evätty. Asianomainen voi saattaa epäämisen tietosuojavaltuutetun ratkaistavaksi.</p> <p>Keskeinen lainsäädäntö: - Henkilötietolaki 6 luku (523/1999)</p>